

**Аналіз регуляторного впливу
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
Порядку формування вартості послуг із проведення сертифікації у сфері
насінництва та розсадництва»**

I. Визначення проблеми

Законом України від 08 грудня 2015 р. № 864-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення законодавства України у сфері насінництва та розсадництва у відповідність з європейськими та міжнародними нормами і стандартами» внесено зміни, в тому числі і до Закону України «Про насіння і садивний матеріал», яким змінено процедуру сертифікації та організаційно-правове забезпечення такої процедури.

Так, статтею 18 Закону України «Про насіння і садивний матеріал» (далі – Закон) передбачено встановлення порядку формування вартості послуг із проведення сертифікації у сфері насінництва та розсадництва органами з оцінки відповідності державної форми власності та аудиторями із сертифікації (агрономами-інспекторами), які провадять свою діяльність як посадові особи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери його управління..

Законом передбачено, що проведення сертифікації здійснюється не тільки державними суб'єктами сертифікації (органами з оцінки відповідності та аудиторями із сертифікації (агрономами-інспекторами, які провадять свою діяльність як посадові особи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери його управління), але й суб'єктами сертифікації приватної форми власності (органами з оцінки відповідності приватної форми власності та аудиторями із сертифікації (агрономами-інспекторами), які провадять свою діяльність як незалежні експерти).

Для приватних органів оцінки відповідності та для аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів), які провадять свою діяльність як незалежні експерти, ціна сертифікації визначається на підставі угоди сторін, оформленої цивільно-правовим договором.

Прийняття проекту постанови зумовлено необхідністю визначення вартості послуг із проведення сертифікації у сфері насінництва та розсадництва, що здійснюється органами з оцінки відповідності державної форми власності та аудиторями із сертифікації (агрономами-інспекторами), які провадять свою діяльність як посадові особи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери його управління відповідно до частини третьої статті 18 Закону.

Прийняття цієї постанови унеможливить зловживання з боку суб'єктів, що проводять сертифікацію насіння та/або садивного матеріалу в частині оплати суб'єктом насінництва та розсадництва за роботи із сертифікації насіння та садивного матеріалу.

На виконання статті 18 Закону Мінагрополітики розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Порядок формування вартості послуг із проведення сертифікації у сфері насінництва та розсадництва» (далі – проект постанови).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю державного регулювання є встановлення порядку формування вартості послуг із проведення сертифікації у сфері насінництва та розсадництва органами з оцінки відповідності державної форми власності та аудиторами із сертифікації (агрономами-інспекторами), які провадять свою діяльність як посадові особи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери його управління.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1</p> <p>Невтручання і залишення існуючої ситуації</p>	<p>Спосіб оцінюється як такий, що неможливий, адже він буде суперечити положенням норм чинного Закону і не дасть можливості функціонувати системі сертифікації, що здійснюється державними органами з оцінки відповідності та аудиторами із сертифікації (агрономами-інспекторами), які провадять свою діяльність як посадові особи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери його управління. Особливо це стосується системи сертифікації базового та добазового насіння, які згідно із Законом можуть здійснюватися тільки в такій системі сертифікації, оскільки на проведення цих робіт у державному бюджеті не передбачені відповідні видатки.</p>
<p>Альтернатива 2</p> <p>Обраний спосіб</p> <p>Забезпечує досягнення цілей державного регулювання</p>	<p>Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним з огляду на можливість використання чіткого переліку послуг для здійснення процедури сертифікації насіння, а також дозволяє при паралельному ринковому формуванні вартості забезпечити для суб'єктів господарювання можливість оцінити обґрунтованість вартості надання послуг та вибору між державними і приватними суб'єктами сертифікації. Крім того, дозволить сформувати максимально однаковий підхід до формування вартості сертифікації приватними органами з оцінки</p>

	<p>відповідності та аудиторами із сертифікації (агрономами-інспекторами), які провадять свою діяльність як незалежні експерти</p> <p>Для держави це забезпечить отримання якісних послуг для господарюючих суб'єктів, формування конкурентного середовища, уникнення необґрунтованого завищення вартості послуг.</p>
--	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1</p> <p>Невтручання і залишення існуючої ситуації</p>	<p>Відсутні</p> <p>Негативно вплине на якість виробництва насіння та садивного матеріалу, адже для забезпечення проведення процесу сертифікації необхідно здійснювати низку заходів, які безоплатно неможливо здійснити.</p>	<p>Для забезпечення проведення робіт із сертифікації насіння відсутні кошти у державному бюджеті.</p>
<p>Альтернатива 2</p> <p>Обраний спосіб</p> <p>Забезпечує досягнення цілей державного регулювання</p>	<p>Висока</p> <p>Надасть можливість захистити державні інтереси в галузі насінництва та розсадництва, забезпечить продовольчу безпеку держави та можливість виходу продукції насінництва та розсадництва на міжнародні ринки. Сприятиме надходженню інвестицій у галузь насінництва та розсадництва. Можливість закупівлі необхідних сучасних засобів для проведення сертифікації насіння.</p>	<p>Дозволить максимально зменшити бюджетні витрати на утримання органів оцінки відповідності державної форми власності та аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів), які провадять свою діяльність як посадові особи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери його управління.</p>

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1</p> <p>Невтручання і залишення існуючої ситуації</p>	<p>Мінімальні</p> <p>Існує вірогідність придбання неякісного насіння та/або садивного матеріалу, неотримання прибутків та запланованих урожаїв.</p>	<p>Відсутні</p>

Альтернатива 2	Високі	Відсутні
Обраний спосіб	Захист інтересів громадян шляхом придбання якісного сертифікованого насіння та/або садивного матеріалу, забезпечить стабільне виробництво сільськогосподарської продукції та отримання прибутків.	
Забезпечує досягнення цілей державного регулювання		

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	невизначено	невизначено	невизначено	невизначено	760
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	x	x	x	x	x

*Мінагрополітики листом № 37-13-2-13/4727 від 01.04.2016 звернулося до громадських організацій у сфері насінництва та розсадництва з проханням провести консультації з учасниками ринку насіння та надати відповідну інформацію, яка буде використана Мінагрополітики при розробці галузевих нормативно правових актів, у тому числі при підготовці аналізу впливу регуляторного акта. В отриманих відповідях зазначено, що ця інформація є інформацією з обмеженим доступом, а відповідні дані відсутні у розпорядженні Мінагрополітики.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Мінімальні	Відсутні
Невтручання і залишення існуючої ситуації	Такий підхід буде суперечити Закону України «Про насіння і садивний матеріал». Поставить під сумнів якість виробленого насіння та/або садивного матеріалу, адже безоплатно ні орган сертифікації, ні суб'єкт, що проводить польове інспектування, не зможуть виконати ці роботи.	
Альтернатива 2	Високі	Витрати суб'єктів господарювання дозволять максимально зменшити бюджетні витрати на утримання органів оцінки відповідності державної форми власності та аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів). У середньому вартість витрат для проведення всього процесу
Обраний спосіб	У першу чергу вигоду від цього отримає суб'єкт господарювання. Адже він буде впевнений, що оплативши послуги із сертифікації, він отримає якісно виконану роботу кваліфікованими фахівцями і, як результат, високоякісне сертифіковане насіння та/або садивний матеріал.	
Забезпечує досягнення цілей державного регулювання		

		сертифікації насіння та/або садивного матеріалу для одного суб'єкта насінництва становить у межах 1210,5 гривень або 919 980 гривень для 760 суб'єктів насінництва.
--	--	---

Витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта)

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 – Відсутність регулювання. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	0
Альтернатива 2 – Затвердження нового регуляторного акта. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	919 980

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, грн	-	-
2.	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), грн	-	-
3.	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, грн	8,5	42,5
4.	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), грн	-	-
5.	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), грн	-	-
6.	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), грн	2	10
7.	Витрати, пов'язані з наймом додаткового персоналу, грн	1200	6000

8.	Інше (уточнити), грн	-	-
9.	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), грн	1210,5	6052,5
10.	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	760	760
11.	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), грн	919 980	4 599 900

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	-	-	-

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-	-

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	30 хв на підготовку заявки на проведення інспектування (заробітна плата на місяць – 3000 грн, 22 робочі дні, 136 грн, заробітна плата за 1 день (8 годин) або 8,5 за 30 хв	-	8,5	42,5

*Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю)	-	-	-	-

(перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)				
---	--	--	--	--

*Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензій, сертифікати, страхові поліси (за рік – стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	-	-	-	-

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	2 грн	2 грн	10 грн

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з наймом додаткового персоналу	1200 грн загальні витрати на проведення сертифікації, в т.ч. на заробітну плату	6000 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проект постанови.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Невтручання і залишення існуючої ситуації	1	Не відповідає Закону. Можливе поширення неякісного насіння, що може призвести до недоотримання запланованих врожаїв, прибутків, неможливість експорту

		насіння та негативно вплинути на продовольчу безпеку держави.
<i>Альтернатива 2</i> Обраний спосіб Забезпечує досягнення цілей державного регулювання	4	Зазначений спосіб не порушує вимог Закону, повністю відповідає європейським вимогам та вимогам сучасності. Із прийняттям зазначеного проекту постанови буде встановлено чіткий механізм формування вартості послуг із сертифікації насіння та/або садивного матеріалу, що сприятиме виробництву насіння (садивного матеріалу) високої якості, розширення його експорту та надходження інвестицій в галузь насінництва.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<i>Альтернатива 2</i> Обраний спосіб Забезпечує досягнення цілей державного регулювання	Із прийняттям зазначеного проекту постанови буде встановлено чіткий механізм формування вартості послуг із сертифікації, що сприятиме виробництву насіння (садивного матеріалу) високої якості, закупівлі сучасного лабораторного та іншого обладнання, що використовується при сертифікації, та позитивно вплине на розширення експорту насіння та/або садивного матеріалу та надходження інвестицій в галузь насінництва.	У громадян витрати, пов'язані із запровадженням наведеної постанови, відсутні. У держави будуть витрати лише на формування та ведення Реєстру. На одного суб'єкта господарювання витрати для проведення всього процесу сертифікації будуть становити 1210,5 гривень або 919 980 гривень для 760 суб'єктів насінництва.	Даний спосіб повністю відповідає нормам Закону. Сприяє покращенню якості насіння (садивного матеріалу), що сприятиме виходу вітчизняного насіння та садивного матеріалу на міжнародні ринки та залученню інвестицій у галузь насінництва та розсадництва, а також можливості закупівлі сучасного лабораторного та іншого обладнання для якісного виконання робіт із сертифікації.
<i>Альтернатива 1</i> Невтручання і залишення існуючої ситуації	Вигоди цього способу відсутні, адже даний механізм не відповідає положенням Закону.	У громадян, суб'єктів господарювання та держави витрати відсутні.	Залишення ситуації, яка існує на сьогодні, не відповідає нормам Закону, оскільки суб'єкти насінництва та розсадництва, які не пройшли сертифікації насіння та не отримали відповідний сертифікат не зможуть вирощувати насіння

			для реалізації як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках, що в кінцевому результаті може вплинути на дефіцит насіння (садивного матеріалу), поширення насіння невідомого походження та якості та продовольчу безпеку країни.
--	--	--	---

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
<i>Альтернатива 2</i> Обраний спосіб Забезпечує досягнення цілей державного регулювання	Повністю відповідає нормам Закону. Розроблено та узгоджено спільно з галузевими асоціаціями, вітчизняними і міжнародними насінневими компаніями. Сприятиме покращенню якості виробництва насіння та садивного матеріалу в Україні та виходу його на міжнародні ринки. Захист суб'єкта насінництва та розсадництва, забезпечення продовольчої безпеки, сприяння надходженню інвестицій в галузь насінництва та розсадництва.	Відсутні
<i>Альтернатива 1</i> Невтручання і залишення існуючої ситуації	Вигоди від запропонованого способу відсутні, адже даний механізм не відповідає положенням Закону.	х

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання зазначеної проблеми розроблено проект постанови, що дасть можливість затвердити Порядок формування вартості послуг із проведення сертифікації у сфері насінництва та розсадництва.

У разі прийняття проекту постанови буде встановлено чіткий механізм із формування вартості послуг із сертифікації насіння та садивного матеріалу, що унеможливить стягнення із суб'єкта господарювання додаткових коштів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Юридичні особи та фізичні особи-підприємці несуть матеріальні витрати, які складаються із витрат для оплати вартості послуг із проведення сертифікації насіння та/або садивного матеріалу.

Здійснення витрат на виконання вимог проекту постанови для органів виконавчої влади не передбачається.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Враховуючи безперервність функціонування галузей насінництва та розсадництва, проект постанови доцільно запроваджувати на необмежений термін, її дія буде постійною на термін дії Закону та залежатиме від змін у законодавстві України.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта будуть встановлюватися після набрання чинності актом.

Кількість юридичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта:

дія буде поширюватися на юридичних осіб та/або фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність у галузі насінництва та розсадництва (близько 760 суб'єктів насінництва та розсадництва);

кількість поданих заяв на проведення інспектування;

площа проінспектованих насінневих посівів;

обсяг відібраних проб насіння та/або садивного матеріалу;

кількість здійснених аналізів якості насіння та/або садивного матеріалу;

кількість виданих сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал.

Рівень поінформованості юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців - вище середнього за рахунок:

а) юридичні особи та фізичні особи-підприємці можуть ознайомитися з проектом постанови, який розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua, розділ «Регуляторна політика»);

б) у разі прийняття постанову буде розміщено на офіційному веб-сайті Верховної Ради України (www.rada.gov.ua) та Кабінету Міністрів України (www.kmu.gov.ua).

Прийнятий проект постанови буде доведений до відома департаментів агропромислового розвитку обласних державних адміністрацій та громадських об'єднань у сфері насінництва та розсадництва.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Мінагрополітики шляхом моніторингу діяльності кожного органу з оцінки відповідності та аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів), у тому числі кількості поданих від суб'єктів насінництва та розсадництва заяв на проведення інспектування, площ проінспектованих насінневих посівів, обсягу відібраних проб насіння та/або садивного матеріалу, кількості здійснених аналізів та кількості виданих сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал.

Базове відстеження здійснюватиметься до дня набрання чинності проекту постанови шляхом опрацювання пропозицій від фізичних та юридичних осіб, які надходять до зазначеного проекту постанови.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після набрання чинності постанови, але не пізніше ніж через два роки шляхом аналізу

інформації стосовно кількості поданих від суб'єктів насінництва та розсадництва заяв на проведення інспектування, площ проінспектованих насінневих посівів, обсягу відібраних проб насіння та/або садивного матеріалу, кількості здійснених аналізів та кількості виданих сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

У разі виявлення не врегульованих та проблемних моментів шляхом проведення аналізу показників дії цього акта, ці моменти буде виправлено внесенням відповідних змін.

**Заступник Міністра
аграрної політики та
продовольства України**



О. Ковальова

«___» _____ 2016 р.